

Katarzyna Klemba

Jak przygotować się do kontroli Państwowej Inspekcji Pracy?

Stan prawny: maj 2017 r.

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
Gdańsk 2017

Spis treści

Rozdział 1. Państwowa Inspekcja Pracy – podstawy funkcjonowania, zakres podmiotowy i przedmiotowy	7
1.1. Gdzie szukać informacji dotyczących funkcjonowania Państwowej Inspekcji Pracy? Akty prawne regulujące status PIP	7
1.2. Zadania Państwowej Inspekcji Pracy. Zakres przedmiotowy, tj. co podlega nadzorowi i kontroli prowadzonej przez PIP	8
1.3. Zakres podmiotowy, tj. kto podlega nadzorowi i kontroli prowadzonej przez PIP	13
1.3.1. Pracodawcy, przedsiębiorcy, inne jednostki organizacyjne – jako podmioty kontrolowane przez PIP	14
1.3.2. Podmioty świadczące usługi pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego oraz pracy tymczasowej – jako podmioty kontrolowane przez PIP	15
Rozdział 2. Przebieg kontroli Państwowej Inspekcji Pracy	17
2.1. Ogólne zasady kontroli PIP	17
2.1.1. Czas trwania kontroli w roku	18
2.1.2. Zakaz równoczesnych kontroli	18
2.1.3. Obowiązek prowadzenia książki kontroli	19
2.2. Termin przeprowadzenia kontroli	21
2.3. Powody przeprowadzenia kontroli	22
2.4. Miejsce przeprowadzenia kontroli	22
2.5. Osoby uprawnione do przeprowadzenia kontroli	23
2.6. Uprawnienia i obowiązki inspektora pracy	24
2.7. Uprawnienia i obowiązki pracodawcy	27
2.8. Zakłócanie czynności kontrolnych inspektora pracy	28
2.9. Zakończenie kontroli. Protokół	30
2.9.1. Brak zastrzeżeń. Notatka urzędowa	30
2.9.2. Protokół kontroli	30
2.9.3. Uprawnienie do podpisania protokołu	32
2.9.4. Zastrzeżenia do protokołu kontroli	32

2.10. Konsekwencje kontroli – środki prawne PIP	33
2.10.1. Wystąpienia	34
2.10.2. Nakaz	35
Rozdział 3. Praktyczne porady na temat tego, jak przygotować się do kontroli PIP w konkretnych obszarach.	39
3.1. Jakich kontroli PIP należy się spodziewać w najbliższych latach	39
3.2. Kontrola przestrzegania prawa pracy w zakresie prowadzenia akt osobowych	40
3.2.1. Co skontroluje inspektor pracy	41
3.2.2. Jak właściwie prowadzić akta osobowe	42
3.2.3. Jak właściwie przechowywać akta osobowe	44
3.2.4. Jak zweryfikować prawidłowość prowadzenia akt osobowych ..	45
3.3. Kontrola przestrzegania prawa pracy w zakresie czasu pracy	46
3.3.1. Czego się spodziewać i jak się przygotować do kontroli	46
3.3.2. Systemy czasu pracy, rozkłady czasu pracy, okresy rozliczeniowe	48
3.3.3. Zapewnienie prawidłowych odpoczynków dobowych i tygodniowych oraz dnia wolnego z tytułu przeciętnie pięciodniowego dnia pracy	53
3.3.4. Obowiązek prowadzenia ewidencji czasu pracy	54
3.3.5. Jak przygotować się do kontroli PIP z zakresu czasu pracy	55
3.3.6. Konsekwencje naruszenia przepisów o czasie pracy	57
3.4. Kontrola przestrzegania prawa pracy w zakresie udzielania urlopów	58
3.5. Jak PIP kontroluje wypłaty wynagrodzeń i innych świadczeń pieniężnych przez pracodawców?	63
3.6. Kontrola przestrzegania prawa pracy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	68
3.6.1. Badania lekarskie pracowników	68
3.6.2. Szkolenie bhp	71
3.6.3. Ocena ryzyka zawodowego	74
3.6.4. Tworzenie służby bhp	76
3.7. Kontrola przestrzegania prawa pracy w zakresie legalności zatrudnienia	78
3.7.1. Zakres kontroli	78
3.7.2. Obowiązek zawarcia umowy o pracę	80
3.7.3. Zmiany w zakresie umów terminowych i nowe uprawnienia PIP	81

3.8. Kontrola przestrzegania prawa pracy przy zawieraniu umów cywilnoprawnych w warunkach wskazujących na istnienie stosunku pracy	82
3.8.1. Zasada swobody umów	82
3.8.2. Cechy stosunku pracy	84
3.8.3. Zakaz zastępowania umów o pracę umowami cywilnoprawnymi	85
3.8.4. Uprawnienia kontrolne PIP	85
3.8.5. Wykroczenie	87
3.8.6. Powództwo o ustalenie istnienia stosunku pracy	87
3.8.7. Realia nadużywania umów cywilnoprawnych – według sprawozdania Głównego Inspektora Pracy z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2015 roku	89

Rozdział 4

Wzory druków stosowanych w działalności kontrolnej

Państwowej Inspekcji Pracy	93
Załącznik nr 01.01. Protokół kontroli	93
Załącznik nr 01.02. Notatka urzędowa z kontroli	97
Załącznik nr 01.03. Notatka służbowa sporządzona na okoliczność	99
Załącznik nr 01.04. Wykaz decyzji ustnych wydanych w czasie kontroli	101
Załącznik nr 01.05. Wykaz poleceń wydanych w czasie kontroli	102
Załącznik nr 01.06. Nakaz inspektora pracy	103
Załącznik nr 01.07. Nakaz inspektora pracy	105
Załącznik nr 01.08. Nakaz inspektora pracy	107
Załącznik nr 01.09. Nakaz inspektora pracy	109
Załącznik nr 01.10. Nakaz okręgowego inspektora pracy	111
Załącznik nr 01.11. Wystąpienie	113
Załącznik nr 01.12. Wniosek o podwyższenie składki na ubezpieczenie wypadkowe	114
Załącznik nr 01.13. Oświadczenie	115
Załącznik nr 01.14. Żądanie	116
Załącznik nr 01.15. Wezwanie	117
Załącznik nr 01.16. Protokół przesłuchania świadka	118
Załącznik nr 01.17. Postanowienie o zachowaniu w tajemnicy danych osobowych świadka	120
Załącznik nr 01.18. Postanowienie w sprawie zażalenia na postanowienie o zachowaniu w tajemnicy danych osobowych świadka ..	121

Załącznik nr 01.19. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli przedsiębiorcy	122
Załącznik nr 01.20. Pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy	127
Załącznik nr 01.21. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli	130
Załącznik nr 01.22. Zawiadomienie o przedłużeniu czasu trwania kontroli przedsiębiorcy przez organ Państwowej Inspekcji Pracy. .	131